

इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाच्या
जिल्हास्तरावरील सहायक संचालक या पदाचा
अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: आस्थाप्र-२०२३/प्र.क्र.६४/आस्थापना-२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: २३ नोव्हेंबर, २०२३.

- वाचा:-** १) शासन अधिसूचना दि.९/३/२०१७.
२) शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्रमांक आस्थाप्र-२०१७/प्र.क्र.८/
आस्थापना-२, दि.१४/१/२०२१ व दि.२२/३/२०२२.
३) कार्यालयीन आदेश, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्रमांक आस्थाप्र-२०२३/
प्र.क्र.७५/ आस्थापना-२, दि.२६/१०/२०२३.

परिपत्रक-

शासन अधिसूचना दिनांक ९/३/२०१७ अन्वये सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागातून इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाची स्वतंत्र निर्मिती करण्यात आली आहे.

इतर मागास बहुजन कल्याण या नवीन निर्माण झालेल्या विभागाच्या क्षेत्रीय कार्यालयासाठी वाचा येथील क्र.२ च्या शासन निर्णयान्वये सुधारित आकृतिबंधास मान्यता देण्यात आली आहे.

सदरहू मंजूर सुधारित आकृतिबंधानुसार विविध संवर्गातील २९४ पदे सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाकडून वर्ग होणार आहेत, २४७ पदे बाह्ययंत्रणेद्वारे भरावयाची आहे तर २८० पदे नियमित स्वरूपात नियुक्त करावयाची आहेत.

या विभागाच्या स्वतंत्र निर्मितीनंतर या विभागाचे कामकाज पाहण्यासाठी क्षेत्रीय स्तरावर कोणतीही स्वतंत्र यंत्रणा नसल्याने तसेच या विभागाची निर्मिती सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागातून करण्यात आली असल्याने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या क्षेत्रीय स्तरावरील यंत्रणेमार्फत या विभागाचे क्षेत्रीय स्तरावरील कामकाज करण्यात येत आहे. तथापि, त्याबाबत अद्याप कोणतेही लेखी आदेश निर्गमित करण्यात आल्याचे दिसून येत नाही.

विभागाच्या मंजूर सुधारित आकृतिबंधानुसार पदभरती करण्यासाठी त्या-त्या पदांचे सेवाप्रवेश नियम तयार करण्याची कार्यवाही विभागस्तरावरून करण्यात आली असून महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कार्यक्षेत्रातील पदांचे सेवाप्रवेश नियम महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडे तपासणी व मान्यतेसाठी सादर करण्यात आले आहे त्याव्यतिरिक्त पदांचे सेवाप्रवेश नियमाचा प्रारूप मसुदा सा.प्र.विभागाकडे फेरसादर करण्यात आला आहे.

या विभागासाठी क्षेत्रीय स्तरावरील आकृतिबंध मंजूर झाला असून त्यानुसार पदभरतीकरीता मागणीपत्र पाठविण्यासाठी सेवाप्रवेश नियम तयार करण्याची कार्यवाही करण्यात येत असून त्याला काही कालावधी लागणार असल्याने आकृतिबंधातील पदे त्या-त्या पदाच्या समकक्ष वेतनश्रेणीतील पदावरून प्रतिनियुक्तीने भरण्याबाबतची कार्यवाही विभागामार्फत सुरु करण्यात आली आहे. त्यानुसार सद्यस्थितीत विभागाच्या ७ प्रादेशिक कार्यालयापैकी लातूर, पुणे, औरंगाबाद, नाशिक व अमरावती या प्रादेशिक उपसंचालकांच्या ५ पदांवर प्रतिनियुक्ती नियुक्त्या करण्यात आल्या असून त्यांचेमार्फत विभागाची प्रादेशिक स्तरावरील सर्व प्रादेशिक कार्यालये सुरु करण्यात आली आहेत.

या विभागाची स्वतंत्र क्षेत्रीय यंत्रणा नसल्याने सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या क्षेत्रीय यंत्रणेमार्फत या विभागाच्या क्षेत्रीय स्तरावरील कामकाज करण्यात येत असून त्याबाबत कोणतेही लेखी आदेश नाही.

विभागाच्या संदर्भाधीन क्र.३ च्या आदेशान्वये सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, सोलापूर या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार श्रीमती मनिषा देवेंद्र फुले, सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे यांच्याकडे सोपविण्यात आला आहे. त्यामुळे सदर आदेश कायम ठेवून अन्य जिल्हा कार्यालयाच्या सहाय्यक संचालक पदाचे अतिरिक्त पदभाराचे आदेश रद्द करून सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या जिल्हा-स्तरावरील त्या-त्या जिल्ह्यात नियमित कार्यरत असलेल्या किंवा अतिरिक्त कार्यभाराने कार्यरत असलेल्या सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण यांना या विभागाच्या जिल्हास्तरीय सहाय्यक संचालक पदाचा तात्पुरता अतिरिक्त कार्यभार पुढील आदेशापर्यंत सोपविण्यात येत आहे.

सदर अतिरिक्त कार्यभाराच्या कालावधीत त्यांनी खालील बाबींची पूर्तता करून घ्यावी.

- १) इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाच्या क्षेत्रीय कार्यालयासाठी जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत तत्कालीन मा.उपमुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली घेण्यात आलेल्या दि.५/२/२०२० रोजीच्या बैठकीत सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने त्यांच्या कार्यालयाची ५० टक्के जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत निर्णय झालेला आहे. त्यानुसार सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाची जिल्हास्तरीय कार्यालये कार्यरत असलेल्या इमारतीतील ५० टक्के जागा या विभागाच्या जिल्हास्तरीय कार्यालयासाठी जागा ताव्यात घेऊन स्वतंत्र कार्यालये तातडीने कार्यरत करावी.
- २) सर्व सहाय्यक संचालक यांनी त्यांच्या या विभागाच्या कार्यालयासाठी स्वतंत्र आहरण व संवितरण क्रमांक तातडीने उपलब्ध करून घेण्यात यावा. तसेच महालेखापाल यांचेकडून आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून प्राधिकृत करून घेण्यास व तसे प्राधिकार पत्र तात्काळ प्राप्त करून घेण्यात यावे.
- ३) विभागाचे स्वतंत्र जिल्हास्तरीय कार्यालय कार्यान्वीत करण्यासाठी विभागाने कंत्राटी पदावर मनुष्यबळाचा पुरवठा करण्यासाठी मंजूरी दिलेल्या पुरवठादाराकडून कंत्राटी पदे घ्यावीत,

त्याचप्रमाणे कर्मचाऱ्यांची कमतरता भासत असल्यास जिल्ह्यामधील विभागाच्या मान्यताप्राप्त आश्रमशाळांतील अतिरिक्त ठरलेल्या कर्मचाऱ्यांची कामकाज व्यवस्थेंतर्गत नियुक्ती करावी.

सदर शासन परिपत्रक सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने त्यांच्या नस्ती क्र.सकआ-२०२३/प्र.क्र.२३१/आस्था-२ वरील दि.२२/११/२०२३ रोजीच्या टिप्पणीन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२३११२३१९०७४२१०३४ असा आहे. सदर परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(कैलास साळुंके)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (इतर मागास बहुजन कल्याण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव/उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. महालेखापाल-१/२ (लेखा परिक्षा व लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
५. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण (प्रादेशिक) विभाग (सर्व)
७. व्यवस्थापकीय संचालक, इतर मागास व विजाभज महामंडळ, मुंबई.
८. प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण विभाग (सर्व)
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी-नाशिक/ पुणे/ औरंगाबाद/ अमरावती/ नागपूर / लातूर/ कोकण
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई/नागपूर.
११. संबंधीत निवासी लेखा अधिकारी
१२. सर्व सहायक आयुक्त, समाज कल्याण विभाग.
१३. सर्व सह / उप सचिव / अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. अपर मुख्य सचिव, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक.
१५. निवडनस्ती (आस्था-२)